

[Mads Larsen.]

For deres Vedkommende har Vilkaarene altid været ganske overordentlig strenge, idet de i Modsætning til de andre har skullet begynde at betale Afdrag paa deres Gæld allerede straks det første Aar. De har altsaa ikke faaet 5 Aars eller eventuelt 3 Aars Afdragsfrihed, som andre har det, og Afdragsvilkaarene er sat saa strengt, at Gælden, altsaa Byggelaanet, skal være helt afbetalt i Løbet af 20 Aar. Det er en selvsagt Ting, at under de økonomisk vanskelige Forhold, vi har haft, har det været til uhyre Besvær for disse Statshusmænd, at de foruden deres Renteydelse skulde udrede et Afdrag paa 300 Kr. om Aaret.

Der blev ved den nævnte Lejlighed paa min Henstilling paa Kommissionsformændenes Vegne og med Tilslutning fra Jordlovsudvalget og — jeg forstod ikke bedre — med i alt Fald meget væsentlig Sympati fra de tilstedeværende Embedsmænd givet Løfte om, at der snart skulde fremkomme et Lovforslag, som bragte Lempelser for denne Kategori af Statshusmænd, som med andre Ord lettede deres Afdragsvilkaar meget betydeligt. Jeg havde den Opfattelse paa det Tidspunkt, at det maatte kunne opnaas, at de fik en dobbelt saa lang Afdragsfrist, som de har haft fra Begyndelsen.

Nu vil jeg gerne rette det Spørgsmaal til den højtærede Minister, hvorvidt man snart kan vente et saadant Forslag, men jeg vil gerne føje en enkelt Ting til som Begrundelse for det, som forekommer mig at have meget stor Interesse for Medlemmerne af dette Ting, naar de skal bedømme ikke alene Statshusmændenes, men ogsaa andre kriseramte Landbrugeres økonomiske Stilling i dette Øjeblik.

En af de Statshusmænd, jeg her taler om, som fik oprettet sit Brug i 1922, var begyndt at komme i Restance, og jeg havde gentagne Gange Forhandlinger med Inkasatoren, til hvem jeg hele Tiden sagde, at han skulde vise Langmodighed, for den paagældende var en dygtig Mand og drev sin Lod paa en tilfredsstillende Maade, men man maatte huske paa, at han havde de svære Afdrag. Imidlertid var Tiden skredet frem, og han var kommet i Restance for 2—3 Terminer. Da der var gaaet 4½ Aar, maatte jeg en Sommerdag foretage et Eftersyn for at forvisse mig om Brugets Tilstand, og den var ganske fortrinlig. Ved den Lejlighed lod jeg Manden forelægge mig en Opgørelse over, hvorledes hans Vilkaar var, og af denne Opgørelse, som var dokumenteret i enhver Henseende, fremgik, at han i Løbet af de

4½ Aar, han har besiddet Bruget, har afbetalt foruden sin Renteydelse 2 430 Kr. Alle vil forstaa, at det er vanskeligt for ham at skulle afbetale dels paa Statslaanet, dels paa de Kautionslaan, som han maatte have, fordi hans Byggelaan ikke strakte til til den Ladebygning, han skulde have opført, og til Restaurering af Stuehuset, som var et gammelt Hus.

Nu var jeg for kort Tid siden, ogsaa foranlediget af, at han var langt tilbage med sin Rente, paa ny henne og bese hans Brug og gøre Indstilling til Finansministeriet, og nu har jeg netop i Dag faaet en Skrivelse fra Finansministeriet, som jeg gerne vilde have, ærede Landmænd i denne Sal skulde have Lejlighed til at stifte Bekendtskab med, fordi jeg tror, de vil være i Stand til at bedømme Forholdet og forstaa, at saadanne Vilkaar som dem, man her stiller, er det umuligt for en Statshusmand, naar han skal blive i sit Brug, at gøre Fyldest overfor.

Ministeriet skriver til mig, at det indrømmer ham Henstand til henholdsvis 1. April og 11. Juni 1929 med Betaling af Ydelsen pr. 11. December 1927 og 11. Juni 1928, dog paa Betingelse af, at Ydelsen pr. 11. Juni 1927, som han ogsaa skylder for — altsaa 4 Terminer i alt —, er betalt inden 1. Februar 1929.

Jeg tror, alle ærede Landmænd i denne Forsamling vil kunne forstaa, at det er umuligt for en Mand i en saadan Stilling at præstere tre Terminers Udbetaling indenfor en saa kort Frist som 3—4 Maaneder. Jeg vil meget indtrængende bede den højtærede Landbrugsminister fremsætte det paagældende Lovforslag hurtigst muligt, saa at der kan ske Lempelser overfor disse Folk.

A. C. D. Petersen: Jeg kan i alt væsentligt slutte mig til de Udtalelser, mit Partis Ordfører, det ærede Medlem Hr. Axel Møller, har fremsat, og jeg kan ogsaa underskrive den Udtalelse, den højtærede Landbrugsminister for et Øjeblik siden fremsatte: at dette Forslag om Hjælp overfor den ved Kronestigningen forvoldte økonomiske Krise er en gammel Kending; det er jo nu fjerde eller femte Gang, det høje Folketing behandler dette Forslag, dels som Forslag til selvstændig Beslutning, dels som Ændringsforslag til Love, som ellers er behandlet. Men da der i den sidste Tid er kommet mørke Skyer frem paa Landbrugets økonomiske Himmel, vil jeg gerne trods disse mine Ord fremsætte nogle Udtalelser under Behandlingen af dette Lovforslag.